ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ

ՈՐՈՇՈՒՄԸ

2024 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՊՐԻԼԻ 5-ԻՆ ԲՐՅՈՒՍԵԼՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹՆԵՐՈՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ԻՐԱՎԱՍՈՒ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ (ԵՎՐԱՋԱՍԹ) ՄԻՋԵՎ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան 6 օգոստոսի 2024 թ.

Սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Ա. Դիլանյանի (նախագահող), Վ. Գրիգորյանի, Հ. Թովմասյանի, Դ. Խաչատուրյանի, Ե. Խունդկարյանի, Է. Շաթիրյանի, Ս. Սաֆարյանի, Ա. Վաղարշյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝

Կառավարության ներկայացուցիչ՝ Արդարադատության նախարարի տեղակալ Կ. Կարապետյանի,

համաձայն Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, 169-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, ինչպես նաև «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 40 և 74-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2024 թվականի ապրիլի 5-ին Բրյուսելում ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության և Եվրոպական միության միջև Հայաստանի Հանրապետության քրեական վարույթներով իրավական համագործակցության ոլորտում իրավասու մարմինների և Եվրոպական միության քրեական արդարադատության ոլորտում համագործակցության գործակալության (Եվրաջասթ)

միջև համագործակցության մասին» համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Կառավարությունն իր՝ 2024 թվականի հուլիսի 4-ի N 1018-Ա որոշմամբ հավանություն է տվել 2024 թվականի ապրիլի 5-ին Բրյուսելում ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության և Եվրոպական միության միջև Հայաստանի Հանրապետության քրեական վարույթներով իրավական համագործակցության ոլորտում իրավասու մարմինների և Եվրոպական միության քրեական արդարադատության ոլորտում համագործակցության գործակալության (Եվրաջասթ) միջև համագործակցության մասին» համաձայնագիրը վավերացնելու մասին» օրենքի նախագծի վերաբերյալ Կառավարության օրենսդրական նախաձեռնությանը և որոշել է այդ համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանությունը որոշելու նպատակով դիմել Սահմանադրական դատարան:

Գործի քննության առիթը Կառավարության՝ 2024 թվականի հուլիսի 9-ին Սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով վերոնշյալ համաձայնագիրը և հետազոտելով սույն գործով Կառավարության ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը՝ Սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց.**

1. «Հայաստանի Հանրապետության և Եվրոպական միության միջև Հայաստանի Հանրապետության քրեական վարույթներով իրավական համագործակցության ոլորտում իրավասու մարմինների և Եվրոպական միության քրեական արդարադատության ոլորտում համագործակցության գործակալության (Եվրաջասթ) միջև համագործակցության մասին» համաձայնագիրը (այսուհետ՝ Համաձայնագիր) ստորագրվել է 2024 թվականի ապրիլի 5-ին Բրյուսել քաղաքում:

Համաձայնագրի ընդհանուր նպատակն է կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի ոլորտում Եվրաջասթի և Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմինների միջև համագործակցության խթանումը: Նշված նպատակին հասնելու

համար Համաձայնագրով թույլատրվում է անձնական տվյալների փոխանակումը Եվրաջասթի և Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմինների միջև՝ ահաբեկչության, փողերի լվացման, թրաֆիքինգի և այլ ծանր հանցագործությունների քննության և դրանցով քրեական հետապնդում իրականացնելու ուղղությամբ Եվրաջասթի և Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմինների միջև միջազգային համագործակցության զարգացման նպատակով՝ միաժամանակ անհրաժեշտ երաշխիքներ ապահովելով անհատների հիմնարար իրավունքների և ազատությունների, այդ թվում՝ անձնական տվյալների գաղտնիության և պաշտպանության իրավունքի հետ կապված:

3. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունը ստանձնում է մի շարք պարտավորություններ, մասնավորապես՝

3.1. ապահովել Եվրաջասթի և Հայաստանի իրավասու մարմինների միջև համագործակցությունը Եվրաջասթի գործունեության ոլորտներում և իրավասությունների ու խնդիրների շրջանակում, ինչպես սահմանված է Եվրաջասթի մասին կանոնակարգով՝ համաձայն Եվրոպական միության (այսուհետ՝ Միություն) մասին պայմանագրի և Եվրոպական միության գործունեության մասին պայմանագրի, և սույն Համաձայնագրի (հոդված 2),

3.2. նշանակել առնվազն մեկ համակարգող Հայաստանի Հանրապետության ներպետական իրավասու մարմիններից՝ Եվրաջասթի և Հայաստանի իրավասու մարմինների միջև հաղորդակցությունը և համագործակցությունը դյուրացնելու նպատակով, ինչպես նաև վերջինիս նշանակել նաև որպես ահաբեկչության հարցերով համակարգող՝ այդ մասին տեղեկացնելով Միությանը, իսկ համակարգողին փոխելու դեպքում՝ տեղեկացնել Եվրաջասթին (հոդված 4),

3.3. Համաձայնագրով նախատեսված համագործակցությունը դյուրացնելու նպատակով Եվրաջասթ գործուղել Համագործակցության հարցերով դատախազ՝ սահմանելով վերջինիս լիազորությունները և գործուղման տևողությունը՝ Եվրաջասթի հետ հաստատելեցմամբ (հոդված 5, պարբերություններ 1 և 2),

3.4. ապահովել, որ Համագործակցության հարցերով դատախազը և Համագործակցության հարցերով դատախազի օգնականներն ունենան օտարերկրյա իրա-

վասու մարմինների հետ համագործակցության լիազորություն (հոդված 5, պարբերություն 4),

3.5. ապահովել, որ Համագործակցության հարցերով դատախազը և Համագործակցության հարցերով դատախազի օգնական(ներ)ը, Հայաստանի ներպետական օրենսդրության համաձայն, հասանելիություն ունենան ներպետական քրեական կամ Հայաստանի ցանկացած այլ ռեգիստրում պարունակվող տեղեկություններին, ինչպես նաև վերջիններիս լիազորել ուղղակիորեն կապ հաստատել Հայաստանի իրավասու մարմինների հետ (հոդված 5, պարբերություններ 5 և 6),

3.6. տեղեկացնել Եվրաջասթին՝ Համագործակցության հարցերով դատախազին և Համագործակցության հարցերով դատախազի օգնականներին՝ Համաձայնագրին համապատասխան, Հայաստանում իրենց առաջադրանքները կատարելու կապակցությամբ վերապահված իրավական լիազորությունների ճշգրիտ բնույթի և ծավալի մասին (հոդված 5, պարբերություն 7),

3.7. երաշխավորել, որ Համաձայնագրի շրջանակում հայցվող և ստացվող անձնական տվյալները ենթակա լինեն մշակման միայն հանցագործությունների կանխման, նախաքննության, հայտնաբերման կամ քրեական հետապնդման իրականացման կամ պատիժների կատարման նպատակներով՝ Համաձայնագրի 10-րդ հոդվածի 6-րդ կետի և իրավասու մարմինների համապատասխան լիազորությունների սահմաններում (հոդված 9, պարբերություն 1),

3.8. ապահովել, որ Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմիններն ամենաուշը մինչև անձնական տվյալները փոխանցելու պահը հստակ նշեն տվյալների փոխանցման կոնկրետ նպատակը կամ նպատակները (հոդված 9, պարբերություն 2),

3.9. ապահովել, որ Համաձայնագրի շրջանակում անձնական տվյալների փոխանցումը և դրանց հետագա մշակումը իրականացվեն Համաձայնագրի 10-րդ հոդվածի 1-ին պարբերությամբ սահմանված կարգով (հոդված 10, պարբերություն 1),

3.10. ապահովել ստացող մարմնի պարտականության կատարումը՝ անձնական տվյալների նկատմամբ հասանելիության և դրանց օգտագործման առնչությամբ փոխանցող մարմնի կողմից Համաձայնագրի 10-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերության մեջ նշված ցանկացած սահմանափակում պահպանելու ուղղությամբ՝ կապված, մասնա-

վորապես, անձնական տվյալների միջնորդավորված փոխանցման, որոշակի ժամանակահատվածից հետո դրանք ջնջելու կամ ոչնչացնելու կամ դրանց հետագա մշակման հետ (հոդված 10, պարբերություն 3),

3.11. երաշխավորել Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմնի պարտականությունը՝ ձեռնարկել պատշաճ տեխնիկական և կազմակերպչական միջոցներ, որպեսզի հնարավոր լինի ցույց տալ, որ տվյալների մշակումն իրականացվում է Համաձայնագրին համապատասխան, և որ նշված տվյալների սուբյեկտների իրավունքները պաշտպանված են (հոդված 10, պարբերություն 4),

3.12. պահպանել Համաձայնագրով նախատեսված երաշխիքները՝ անկախ նշված տվյալների սուբյեկտի ազգությունից և առանց խտրականության (հոդված 10, պարբերություն 5),

3.13. երաշխավորել, որ Համաձայնագրի համաձայն փոխանցվող անձնական տվյալները ձեռք չեն բերվի Հայաստանի Հանրապետության համար պարտադիր ճանաչված՝ միջազգային իրավունքով նախատեսված՝ մարդու իրավունքների խախտմամբ, և որ ստացված անձնական տվյալները չեն օգտագործվի մահապատժի նշանակման կամ ցանկացած այլ ձևի դաժան կամ անմարդկային վերաբերմունքի պահանջ ներկայացնելու, դրանք նշանակելու կամ իրագործելու համար (հոդված 10, պարբերություն 6),

3.14. ապահովել, որ անձնական տվյալների բոլոր փոխանցումներն իրականացվեն Համաձայնագրի 10-րդ հոդվածի համաձայն՝ հաշվի առնելով այդ փոխանցումների նպատակները (հոդված 10, պարբերություն 7),

3.15. հանցագործությունից տուժած անձանց, վկաների կամ այնպիսի այլ անձանց վերաբերյալ անձնական տվյալների փոխանցումը, որոնք կարող են տեղեկություններ տրամադրել քրեական հանցագործությունների վերաբերյալ, թույլատրել միայն այն դեպքում, եթե դա յուրաքանչյուր առանձին դեպքում խիստ անհրաժեշտ է և համաչափ ծանր հանցագործություններով նախաքննություն և քրեական հետապնդում իրականացնելու համար (հոդված 11, պարբերություն 1),

3.16. ռասայական կամ էթնիկական ծագման, քաղաքական հայացքների, կրոնական կամ փիլիսոփայական համոզմունքների կամ արհեստակցական միությանն

անդամակցելու, գենետիկ տվյալների, ֆիզիկական անձի եզակի նույնականացման նպատակով մշակված կենսաչափական տվյալների վերաբերյալ տեղեկություններ բացահայտող անձնական տվյալների, ֆիզիկական անձի առողջությանը կամ սեռական կյանքին կամ սեռական կողմնորոշմանը վերաբերող տվյալների փոխանցումը թույլատրել միայն այն դեպքում, եթե դա յուրաքանչյուր առանձին դեպքում խիստ անհրաժեշտ է և համաչափ ծանր հանցագործություններով նախաքննություն և քրեական հետապնդում իրականացնելու համար (հոդված 11, պարբերություն 2),

3.17. նախատեսել լրացուցիչ երաշխիքներ՝ Համաձայնագրի 11-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ պարբերությունների համաձայն, անձնական տվյալների մշակման համար, այդ թվում՝ դրանց նկատմամբ հասանելիությանը ներկայացվող սահմանափակումներ, անվտանգության լրացուցիչ միջոցներ և միջնորդավորված փոխանցման մասով սահմանափակումներ (հոդված 11, պարբերություն 3),

3.18. արգելել այնպիսի որոշումների կայացումը, որոնք հիմնված կլինեն բացառապես փոխանցված անձնական տվյալների ինքնաշխատ մշակման վրա (ներառյալ՝ պրոֆիլավորումը), ինչը բացասական իրավական հետևանքներ է առաջացնում կամ բացասական ազդեցություն ունի տվյալների սուբյեկտի վրա՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք օրենքով թույլատրված են ծանր հանցագործություններով նախաքննություն և քրեական հետապնդում իրականացնելու համար, ինչն ապահովում է տվյալների սուբյեկտի իրավունքների և ազատությունների պատշաճ երաշխիքներ, այդ թվում՝ առնվազն մարդու կողմից միջամտություն ստանալու իրավունքը (հոդված 12),

3.19 թույլ չտալ, որ Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմինները Համաձայնագրի շրջանակում ստացված անձնական տվյալները փոխանցեն Հայաստանի այլ մարմինների, եթե չեն կատարվում Համաձայնագրի 13-րդ հոդվածի 1-ին պարբերությամբ սահմանված բոլոր պայմանները (հոդված 13, պարբերություն 1),

3.20. երաշխավորել, որ Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմիններին արգելվեն Համաձայնագրի շրջանակներում ստացված անձնական տվյալների փոխանցումները որևէ երրորդ երկրի մարմիններին կամ միջազգային կազմակերպությանը՝ բացառությամբ, եթե պահպանված են 13-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերությամբ սահմանված բոլոր պայմանները (հոդված 13, պարբերություն 2),

3.21. նախատեսել տվյալների սուբյեկտի իրավունքը՝ Համաձայնագրի համաձայն փոխանցված անձնական տվյալները մշակող մարմիններից ստանալ այն փաստի հաստատումը, թե արդյո՞ք իրեն վերաբերող անձնական տվյալները մշակվում են Համաձայնագրով սահմանված կարգով, և եթե այդպես է, ապա հասանելիություն ընձեռել Համաձայնագրի 14-րդ հոդվածի 1-ին պարբերությամբ սահմանված տեղեկություններին (հոդված 14, պարբերություն 1, մաս 1),

3.22. երաշխավորել տվյալների ցանկացած սուբյեկտի Համաձայնագրի համաձայն փոխանցված անձնական տվյալներ մշակող մարմիններից տվյալների սուբյեկտին վերաբերող ոչ ճշգրիտ անձնական տվյալների շտկում ստանալու իրավունքը, որը ներառում է Համաձայնագրի շրջանակներում փոխանցված թերի անձնական տվյալները լրացնելու իրավունք՝ հաշվի առնելով մշակման նպատակները (հոդված 15, պարբերություն 1),

3.23. երաշխավորել, որ տվյալների ցանկացած սուբյեկտ իրավունք ունենա Համաձայնագրի համաձայն փոխանցված անձնական տվյալներ մշակող մարմիններից պահանջելու ջնջել տվյալների սուբյեկտին վերաբերող անձնական տվյալները, եթե անձնական տվյալների մշակումը խախտում է Համաձայնագրի 10-րդ հոդվածի 1-ին կետը կամ 11-րդ հոդվածի 2-րդ կետը, կամ եթե անձնական տվյալները պետք է ջնջվեն մարմինների համար պարտադիր իրավական պարտավորությունը կատարելու համար (հոդված 15, պարբերություն 2),

3.24. ապահովել, որ անձնական տվյալները փոխանցող մարմինը և մշակող մարմինը միմյանց տեղեկացնեն Համաձայնագրի 15-րդ հոդվածի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ պարբերություններում նշված դեպքերի մասին, ինչպես նաև ապահովել, որ տվյալները մշակող մարմինը շտկի, ջնջի նշված անձնական տվյալները կամ սահմանափակի դրանց մշակումը՝ փոխանցող մարմնի կողմից ձեռնարկված գործողություններին համապատասխան (հոդված 15, պարբերություն 4),

3.25. նախատեսել Համաձայնագրի 15-րդ հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ պարբերությունների համաձայն պահանջն ստացած մարմնի պարտականությունը՝ առանց անհարկի ուշացման տվյալների սուբյեկտին գրավոր տեղեկացնել, որ անձնական տվյալները շտկվել են, ջնջվել կամ, որ դրանց մշակումը սահմանափակվել է (հոդված 15,

պարբերություն 5),

3.26. նախատեսել, որ Համաձայնագրի 15-րդ հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ պարբերության համաձայն պահանջն ստացած մարմինը տվյալների սուբյեկտին գրավոր ներկայացնի Համաձայնագրի 15-րդ հոդվածի 6-րդ պարբերությամբ սահմանված տեղեկատվությունը (հոդված 15, պարբերություն 6),

3.27. Համաձայնագրի շրջանակներում փոխանցվող անձնական տվյալների վրա ազդող անձնական տվյալների խախտման դեպքում նախատեսել, որ Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան մարմիններն այդ խախտման մասին անհապաղ ծանուցեն միմյանց, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան վերահսկիչ մարմիններին, բացառությամբ եթե հավանական չէ, որ անձնական տվյալների այդ խախտումը կարող է վտանգել ֆիզիկական անձանց իրավունքներն ու ազատությունները, և միջոցներ ձեռնարկեն դրա հնարավոր բացասական հետևանքները մեղմելու համար (հոդված 16, պարբերություն 1),

3.28. նախատեսել Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան մարմինների պարտավորությունը՝ փաստաթղթերով հիմնավորելու Համաձայնագրի շրջանակներում փոխանցված անձնական տվյալների վրա ազդող անձնական տվյալների ցանկացած խախտում, այդ թվում՝ խախտման հետ կապված փաստերը, դրա հետևանքները և ձեռնարկված շտկման միջոցները՝ դրանով հնարավորություն տալով Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան վերահսկիչ մարմիններին ստուգելու Համաձայնագրի 16-րդ հոդվածի պահանջների կատարումը (հոդված 16, պարբերություն 4),

3.29. նախատեսել անձնական տվյալների խախտման մասին առանց անհարկի ուշացման տվյալների սուբյեկտին հաղորդելու Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան մարմինների պարտավորությունն այն դեպքում, երբ հավանականություն կա, որ Համաձայնագրի 16-րդ հոդվածում նշված անձնական տվյալների խախտումը կարող է մեծապես վտանգել ֆիզիկական անձանց իրավունքներն ու ազատությունները (հոդված 17, պարբերություն 1),

3.30. Համաձայնագրի շրջանակներում ստացված անձնական տվյալների պահպանման նամ այդ տվյալների պահպանման անհրաժեշտության պարբերական վերա-

նայման համար նախատեսել համապատասխան ժամկետներ, որպեսզի այդ տվյալները պահպանվեն ոչ ավելի, քան անհրաժեշտ է այն նպատակների համար, որոնց համար դրանք փոխանցվում են (հոդված 18, պարբերություն 1),

3.31. ապահովել անձնական տվյալների հավաքման, փոփոխման, դրանց նկատմամբ հասանելիության, բացահայտման, այդ թվում՝ միջնորդավորված փոխանցման, դրանց համադրման և ջնջման համար նախատեսված մատյանների կամ այլ փաստաթղթերի վարում, դրանք՝ ըստ պահանջի, հասանելի դարձնել վերահսկիչ մարմնին և օգտագործել միայն տվյալների մշակման օրինականությունը ստուգելու, ներքին մշտադիտարկման և տվյալների պատշաճ ամբողջականությունն ու անվտանգությունն ապահովելու համար (հոդված 19),

3.32. ապահովել տեխնիկական և կազմակերպչական միջոցառումների իրականացումը՝ Համաձայնագրի շրջանակներում փոխանցված անձնական տվյալների պաշտպանության նպատակով (հոդված 20, պարբերություն 1),

3.33. տվյալների ինքնաշխատ մշակման մասով ապահովել այնպիսի միջոցառումների իրականացում, որոնք նախատեսված են Համաձայնագրի 20-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերությամբ (հոդված 20, պարբերություն 2),

3.34. նախատեսել մեկ կամ մի քանի անկախ պետական մարմիններ, որոնք պատասխանատու են տվյալների պաշտպանության համար՝ վերահսկելու Համաձայնագրի կատարումը և ապահովելու վերջինիս հետ համապատասխանությունը՝ անձնական տվյալների մշակմանն առնչվող ֆիզիկական անձանց հիմնարար իրավունքներն ու ազատությունները պաշտպանելու նպատակով (հոդված 21, պարբերություն 1),

3.35. ապահովել, որ յուրաքանչյուր վերահսկիչ մարմին իր առաջադրանքները կատարելիս և իր լիազորություններն իրականացնելիս գործի ամբողջովին անկախ, զերծ լինի ինչպես ուղղակի, այնպես էլ անուղղակի արտաքին ազդեցությունից, ինչպես նաև չսպասի ցուցումների կամ չստանա դրանք, և յուրաքանչյուր վերահսկիչ մարմնի անդամ ունենա պաշտոնավարման որոշակի երաշխավորված ժամկետ, ինչպես նաև կամայականորեն պաշտոնից ազատվելու դեմ երաշխիքներ (հոդված 21, պարբերություն 2),

3.36. ապահովել, որ յուրաքանչյուր վերահսկիչ մարմին ունենա մարդկային, տեխնիկական և ֆինանսական ռեսուրսներ, տարածք և ենթակառուցվածքներ, որոնք

անհրաժեշտ են իր առաջադրանքների և լիազորությունների արդյունավետ կատարման համար (հոդված 21, պարբերություն 3),

3.37. ապահովել, որ յուրաքանչյուր վերահսկիչ մարմին ունենա քննություն և միջամտություն կատարելու արդյունավետ լիազորություններ՝ իր կողմից վերահսկվող մարմինների նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու և իրավական գործընթացներ սկսելու համար (հոդված 21, պարբերություն 4),

3.38. ապահովել, որ յուրաքանչյուր վերահսկիչ մարմին ունենա լիազորություն՝ լսելու անհատների կողմից ներկայացվող բողոքներն իրենց անձնական տվյալների օգտագործման վերաբերյալ (հոդված 21, պարբերություն 5),

3.39. նախատեսել, որ տվյալների յուրաքանչյուր սուբյեկտ, անկախ այլ վարչական կամ արտադատական պաշտպանության որևէ միջոցից, ունենա արդյունավետ դատական պաշտպանության միջոցի իրավունք, եթե գտնում է, որ իր անձնական տվյալների՝ Համաձայնագրին ոչ համապատասխան մշակման արդյունքում խախտվել են Համաձայնագրով երաշխավորված իր իրավունքները (հոդված 22, պարբերություն 1),

3.40. ընդունել, որ Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմինները Եվրաջասթից չեն կարող պահանջել վերադարձնել պատժիչ կամ ոչ փոխհատուցելի վնասների փոխհատուցումը (հոդված 24, պարբերություն 3),

3.41. նախատեսել, որ Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմիններն իրենք կրեն Համաձայնագրի իրականացման ընթացքում առաջացած ծախսերը, եթե Համաձայնագրով կամ աշխատանքային պայմանավորվածությամբ այլ բան սահմանված չէ (հոդված 25),

3.42. նախատեսել յուրաքանչյուր իրավասու մարմնի պարտականությունը՝ հրապարակելու իրենց կոնտակտային տվյալները, ինչպես նաև Համաձայնագրի շրջանակներում երաշխավորված անձնական տվյալների երաշխիքների վերաբերյալ հստակ և պարզ լեզվով տեղեկություններ սահմանող փաստաթուղթը, այդ թվում՝ տեղեկություններ՝ ընդգրկելով առնվազն Համաձայնագրի 14-րդ հոդվածի 1-ին կետի «ա» և «գ» ենթակետերով նախատեսված կետերը և տվյալների սուբյեկտների իրավունքների իրականացման համար հասանելի միջոցները, և ապահովել, որ այդ փաստաթղթի պատճենը տրամադրվի մյուս Կողմին (հոդված 28, պարբերություն 1),

3.43. ապահովել, որ իրավասու մարմիններն ընդունեն կանոններ, որոնք կիստակեցնեն, թե գործնականում ինչպես է կիրառվելու անձնական տվյալների մշակման վերաբերյալ դրույթների կատարումը, եթե այդպիսի կանոններ դեռևս չկան, ինչպես նաև ապահովել, որ կանոնների պատճենն ուղարկվի մյուս Կողմին և համապատասխան վերահսկիչ մարմնին (հոդված 28, պարբերություն 2),

3.44. մյուս Կողմին ծանուցել Համաձայնագրի կատարումը 21-րդ հոդվածի համաձայն վերահսկելու և դրա հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար պատասխանատու վերահսկիչ մարմնի մասին (հոդված 28, պարբերություն 3):

4. Վերոգրյալից բացի, Համաձայնագրի Նախաբանում որպես վերաբերելի նորմատիվ աղբյուրներ նշվում են մի շարք միջազգային պայմանագրեր, մասնավորապես՝

4.1. 1950 թվականի նոյեմբերի 4-ին Հռոմում կնքված «Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին» Եվրոպայի խորհրդի կոնվենցիան (Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացվել է 2002 թվականի մարտի 20-ին Ազգային ժողովի Ն-264-2 որոշմամբ (ՍԴՈ-350)), որն արտացոլված է նաև Հիմնարար իրավունքների մասին Եվրոպական միության խարտիայում,

4.2. 1981 թվականի հունվարի 28-ին Ստրասբուրգում կնքված «Անձնական տվյալների ավտոմատացված մշակման դեպքում անհատների պաշտպանության մասին» կոնվենցիան (Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացվել է 2012 թվականի փետրվարի 27-ին Ազգային ժողովի ԱԺՈ-315-Ն որոշմամբ (ՍԴՈ-1001)),

4.3. 2018 թվականի հոկտեմբերի 10-ին Ստրասբուրգում կնքված «Անձնական տվյալների ավտոմատացված մշակման դեպքում անհատների պաշտպանության մասին» կոնվենցիայի փոփոխող Արձանագրությունը (Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացվել է 2021 թվականի նոյեմբերի 24-ին ՀՕ-348-Ն օրենքով (ՍԴՈ-1588)):

5. Ըստ Համաձայնագրի՝ Համաձայնագրի կատարման համար պատասխանատու մարմիններ են գլխավոր դատախազությունը և արդարադատության նախարարությունը:

6. Սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած պարտավորությունները համահունչ են Սահմանադրության 13-րդ հոդվածով ամրագրված՝ միջազգային իրավունքի հիման վրա՝ բոլոր պետությունների հետ բարիդրացիական, փոխշահավետ հարաբերությունների հաստատմանն ուղղված՝ արտաքին քաղաքականության իրականացման նպատակներին, ինչպես նաև Սահմանադրության 1-ին հոդվածով երաշխավորված՝ Հայաստանի Հանրապետության՝ իրավական պետություն լինելու պահանջին և անձի՝ Սահմանադրության 3, 31, 34, 61 և 63-րդ հոդվածներով նախատեսված իրավունքներին:

7. Միաժամանակ, գործի նյութերի ուսումնասիրության արդյունքում Սահմանադրական դատարանն արձանագրում է, որ Համաձայնագրի Հավելված 2-ի՝ Համաձայնագրի 3-րդ հոդվածի նպատակների համար Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմինների ցանկում նշված են Հայաստանի Հանրապետության դատարանները, որից հետո առանձնացված են առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանները, Հակակոռուպցիոն դատարանը, Վերաքննիչ քրեական դատարանը և Վերաքննիչ հակակոռուպցիոն դատարանը՝ առանց Վճռաբեկ դատարանը հիշատակելու:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետով, 170-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերով, ինչպես նաև «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 63, 64 և 74-րդ հոդվածներով՝ Սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց .**

1. 2024 թվականի ապրիլի 5-ին Բրյուսելում ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության և Եվրոպական միության միջև Հայաստանի Հանրապետության քրեական վարույթներով իրավական համագործակցության ոլորտում իրավասու մարմինների և Եվրոպական միության քրեական արդարադատության ոլորտում համագործակցության գործակալության (Եվրաջասթ) միջև համագործակցության մասին»

համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Սահմանադրությանը:

2. Սահմանադրության 170-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ **Ա. ԴԻԼԱՆՅԱՆ**

6 օգոստոսի 2024 թվականի
ՍԴՈ-1742